

Eksklusive operafilm på Skovly

Den flottest tænkelige sensommer
- også for dig som måske ikke er operaelsker

mandag den 30. august - fredag den 3. september 2021

Kursusleder: cand.mag. Bjørn Steding-Jessen

Her kan du nyde 8 af de absolut fineste og mest storslåede filmatiseringer af berømte operamesterværker. Der er tale om egentlige filmoptagelser 'on location' og som bliver vist på Skovlys nye 80-tommer tv.

Hvis du så samtidig også er træt af grimme, inkonsekvente og misvisende sparescenografier på diverse operahuse, så er kurset her din redning! Både musikken, lyden og scenografien er i topklasse og man oplever at den auditive og visuelle æstetik passer godt sammen sådan som komponisten og tekstforfatteren naturligvis havde tænkt sig det skulle være. Og i mange af optagelserne er der i hundredvis af korister og statister foruden verdensberømte sangere og orkestre. Det har kostet rigtig mange millioner at realisere dem hvilket man stort set ikke længere kan og vil ofre på den slags projekter. Du får naturligvis en indføring i filmatiseringernes fortrin, muligheder og udfordringer i forhold til almindelige operaopførelser.

Før hver forevisning er der en introduktion til operaens handling, opbygning, særlige musikdramatiske og filmiske virkemidler, de vigtigste motiver / temaer der bliver spillet på klaver, komponisten, forfatteren, instruktøren samt referencer til musik- og samtidshistorien.

Fig. 8 værker bliver vist og introduceret:

La Traviata (Verdi), Cavalleria Rusticana (Mascagni), Carmen (Bizet), Bank Ban (Erkel), Otello (Verdi), Tosca (Puccini), Bajadser (Leoncavallo) og Flagermusen (J. Strauss)

Program

mandag 30/8

- kl. 11.00: ankomst og indkvartering
- kl. 12.00: frokost
- kl. 14.00: introduktion til operafilm og til La Traviata
- kl. 15.15 - 17.15: forevisning af *La Traviata*
- kl. 17.30: middag
- kl. 19.00: introduktion til Cavalleria Rusticana
- kl. 19.45 - 21.00: forevisning af *Cavalleria Rusticana*

tirsdag 31/8

- kl. 08.30: morgenmad
- kl. 09.30 - 11.50: introduktioner til Carmen og Bank Ban
- kl. 12.00: frokost
- kl. 14.00 - 17.15: forevisning af *Carmen*
- kl. 17.30: middag
- kl. 19.00 - 21.15: forevisning af *Bank Ban*

onsdag 1/9

- kl. 08.30: morgenmad
- kl. 09.30 - 11.50: introduktioner til Otello og Tosca
- kl. 12.00: frokost
- kl. 14.00 - 17.15: forevisning af *Otello*
- kl. 17.30: middag
- kl. 19.00 - 21.15: forevisning af *Tosca*

torsdag 2/9

- kl. 08.30: morgenmad
- kl. 09.30 - 11.50: introduktion til Bajadser og Flagermusen
- kl. 12.00: frokost
- kl. 16.00: forevisning af *Bajadser*
- kl. 17.30: middag
- kl. 19.00 - 21.15: forevisning af *Flagermusen*

fredag d. 3/9

- kl. 08.30: morgenmad
  - kl. 11.00: hjemrejse
- Der bliver pauser efter behov og ved naturlige ophold i filmene

Der er naturligvis ikke mødepligt til hverken undervisningen eller filmforevisningerne. Hvis du hellere vil gå en tur i de smukke omgivelser eller bade i den krystalklare Buresø eller bare slappe af, er det det du gør.

I kursuspriisen på kr. 5.000, - / 5.500, - er inkluderet:

8 overskuelige, kompetente introduktioner til filmene bl.a. med præsentationer af komponisterne, deres musikstil, scenograferne, operaens handlinger og forudsætninger og med referencer til musik- og samtidshistorien.

Udvalgte, illustrative musikeksempler spillet på et fint klasse-A anlæg med tilhørende forklaringer på diverse sang- og musikudtryk og de vigtigste temaer og motiver spillet på klaver

8 filmforevisninger på 80" storskærm

Alle undervisningsmaterialer

Ideelle undervisningslokaler med god akustik

Pæne værelser alle med eget bad og toilet

4 overnatninger i dobbeltværelse (merpris for enkeltværelse: 500,-)

Fuld forplejning på et usædvanligt højt niveau med store gastronomiske oplevelser, kaffe/te og kage ekskl. drikkevarer.

Derudover hyggeligt samvær med andre der holder af smuk, betagende og flot operakunst. Og den delte glæde er den dobbelte glæde.

La Traviata (Verdi / Zeffirelli) Fra kurtisane til heltinde. Da Violetta får sin Alfredo bliver de adskilt af sociale grunde og da de får hinanden igen er hun en heltinde, men døende. Det er Verdis eneste samtidsdrama med en musik der er lige medrivende i de stilfærdige, intime scener og i de storslåede masseoptrin. 4. akt indeholder bl.a. både melodrama og melodramma og en sofistikeret dødedans; den er i det hele taget en musikdramatisk nyskabelse, hvis stil (verismen) har holdt sig et stykke ind i det 20. århundrede. Da censuren ikke tillod at operaen blev opført som samtidsdrama kom musikken og sceneriet ikke til at passe sammen og en fiasko var uundgåelig. Men allerede året efter blev det tilladt og fra da af har det været en verdenssucces. I Zeffirellis berømte filmatisering får man netop den visuelle samtidsæstetik fra 1850 som er i perfekt overensstemmelse med Verdis musik fra 1853

Cavalleria Rusticana (Mascagni / Zeffirelli) Den brutale virkelighed med de stærke følelser kaldes inden for opera: verisme (verus: sandhed) Sammen med Leoncavallos Bajadser er Cavalleria Rusticana de to stærkeste repræsentanter for den genre. Ikke uden grund blev de begge øjeblikkelige verdenssucceser. Der bliver lejlighed til her at høre Mascagni selv introducere sin opera. Vi er på Sicilien - hvor filmen er optaget - med en helt speciel blanding af landlig idyl, den katolske kirke, kærlighed, jalousi og den sicilianske ære.

Carmen (Bizet / Rosi) Det er en dramatiseret genfortælling af en autentisk historie fra 1820 fortalt af den dødsdømte José Lizzarrabengoa i fængslet i Sevilla i Sydspanien hvor han sidder for drabet på sigøjnerpigen Carmen. Der er tale om en 4-dobbelt tragedie om heftig besættelsesagtig kærlighed, jalousi, stolthed, fatalisme og mord beskrevet i stærke musikalske farver og fængende melodier. Operaen var en fiasko ved uropførelsen, men i dag verdens næsthøypigst spillede opera. De maleriske scenerier i operaens 4 akter forløses først rigtig ved en filmatisering bl.a. pga. Bizets orkestrering, der tydeligt afspejler de mange udendørsoptrin som først rigtig lever ved en 'on location'-optagelse. Så selvom mange operaelskere mener at kende Carmen, får de først den fulde oplevelse ved at se filmen.

Bank Ban (Erkel / Kaél) Den ungarske nationalopera indeholder mange flotte og temperamentsfulde optrin bl.a. med spændstige rytmer i de berømte csardas og verbunkos danse. Handlingen tager sit udgangspunkt i 1200-tallet da Ungarn var en stor og selvstændig kongemagt, men med indre spændinger mellem gode, men forarmede patriotiske ungare og fremmede udbyttere. I Kong Endrés fravær ødsler hans forhadte dronning Gertrud landets penge væk på sig selv og sin familie. Kongens stedfortræder, Bank Ban, vakler mellem loyalitet og patriotisme, men han får andet at se til, da han finder ud af at dronningens bror, hertugen af Merano, har tænkt sig at forføre hans smukke kone Melinda. Og det lykkes - med fatale følger. Filmatiseringen er et nationalt prestigeprojekt i anledning af årtusindskiftet, og hvor alle sejl er sat til. Resultatet er blevet til intet mindre end et nationalt epos i verdensklasse.

Otello (Verdi / Zeffirelli) Ud over Verdi står to af de bedste indenfor deres felt bag dette værk: Shakespeare (drama) og Boito (libretto). Tilsammen har de skabt den ultimative tragedie om mohren fra Venedig der til at starte med har alt hvad en mand kan ønske sig, men som pga. en elegant, nederdrægtig og virtuos ondskab affødt af krænket ære og jalousi mister det hele stykke for stykke - og til sidst livet. Zeffirellis filmatisering er med

sin både detaljerige og uhyre flotte scenografi på den ene side og en teknisk og kunstnerisk suveræn lydoptagelse på den anden side formentlig verdens mest effektfulde og vellykkede operafilm.

Tosca (Puccini / Andermann) Det er en af de stærkeste, mest inspirerede, effektfulde og bedst strukturerede operaer fra tiden lige inden forrige århundredeskifte. Men der er 7 vanskelige balancepunkter der skal fungere for at det bliver rigtig godt og det afhænger bl.a. af dirigenten. Ingen af hovedpersonerne overlever i feltet mellem idealisme, magtmisbrug, krig, kærlighed og svig. F.eks. bliver titelpersonen offer for sin egen jalousi. Handling foregår i Rom 14. juni år 1800 under historisk/politisk ekstreme forhold. Et af Napoleonskrigenes berømte dobbeltslag - ved Marengo - får to steder direkte indflydelse på handlingen. Wagner spiller en stor rolle for strukturen i operaen i kraft af meningsbærende motiver og to spektakulære sammenstillinger af fortid, nutid og fremtid. Filmen er optaget i og ved de autentiske bygninger i Rom på de rigtige tidspunkter på døgnnet. Mere ægte og naturtro bliver det ikke.

Bajadser (Leoncavallo / Zeffirelli) Det er en stærk og autentisk historie fra Syditalien om to jalousimord blandt skuespillere begået for åbent tæppe. Med kombinationen af det autentiske og effekten i et dobbelteater får man her den sjældne oplevelse af en glide overgang mellem fiktion og virkelighed som er speciel virkningsfuld på film. Og gennem Zeffirellis prisbelønnede filmatisering er det som at være til stede ved begivenheden i Montalto i Kalabrien d. 15. august 1865. Leoncavallo hævdede at han selv som 8-årig var til stede og han har under alle omstændigheder haft hændelsen tæt inde på livet fordi hans far som dommer skulle dømme morderen. Den smukke Nedda er gift med skuespiltruppens leder Canio som elsker hende højt. Men hun elsker hverken sin mand eller den anden skuespiller Tonio der også er forelsket i hende, men derimod bonden Silvio som hun af sin mand bliver afsløret sammen med. Og så skal den forsmåede ægtemand efterfølgende spille den forsmåede ægtemand i skuespillet. Det går selvfølgelig helt galt, men processen er dramatisk og psykologisk uhyre spændende.

Flagermusen (J. Strauss / Schenk) burde egentlig hedde Flagermusens Hævn. Selvom der i teknik og virkemidler er tale om en wieneroperette, er det et værk der for længst har holdt sit indtog på alle verdens førende operahuse på linje med de fineste komiske operaer. Og hvor går grænsen? Det meste af musikken har dansekarakter som polka (schnell), vals, polonaise og mazurka foruden marcher i forskellige tempi. Dvs. det er musik der har kropslig bevægelse som sit udgangspunkt selvom man kun undtagelsesvist danser til den. Kombineret med en rigtig opfindsom og morsom historie, en elegant filmatisering med endnu flere sjove detaljer og en perlerække af verdenssangere, er der her tale om ren fest!

Her kan du rigtig nyde den gode musik, de spændende historier, de flotte filmscener, det hyggelige samvær, den gode mad og de fine omgivelser.

Kursusleder: cand.mag. Bjørn Steding-Jessen, tlf.: 4498 9770

Pris: kr. 5.000,- (tillæg for enkeltværelse: kr. 500,-)

**FOF Københavns Omegn Parkvej 6, 2. sal,
2630 Taastrup,
Tlf: 4399 9011
mail:info@fof-taastrup.dk**

**Skovly,
Langåsen 13,
Ganløse,
3660 Stenløse
Tlf.: 4819 5150**

